

TẬP LÀM VĂN

LUYỆN TẬP XÂY DỰNG ĐOẠN VĂN KỂ CHUYỆN

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Dựa vào 6 tranh minh hoạ truyện *Ba lưỡi rìu* và những lời dẫn giải dưới tranh, HS nắm được cốt truyện *Ba lưỡi rìu*, phát triển ý dưới mỗi tranh thành một đoạn văn kể chuyện.

2. Hiểu nội dung, ý nghĩa truyện *Ba lưỡi rìu*.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

– Sáu tranh minh hoạ truyện trong SGK phóng to, có lời dưới mỗi tranh (nếu có điều kiện).

– Một tờ phiếu khổ to kẻ bảng đã điền nội dung trả lời câu hỏi ở BT2 – trả lời theo nội dung tranh 1 – làm mẫu (xem bảng ở phần lời giải BT2).

– Thêm bảng viết sẵn câu trả lời theo 5 tranh (2, 3, 4, 5, 6).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

– Một HS đọc lại nội dung ghi nhớ trong tiết TLV *Đoạn văn trong bài văn kể chuyện* (tuần 5).

– Một HS làm lại BT phần Luyện tập (bổ sung phần thân đoạn để hoàn chỉnh đoạn b).

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài : Giờ học này các em sẽ tiếp tục luyện tập xây dựng từng đoạn văn KC để hoàn chỉnh một câu chuyện.

2. Hướng dẫn HS làm bài tập : *Bài tập 1 (Dựa vào tranh, kể lại cốt truyện Ba lưỡi rìu.)*

– GV dán lên bảng lớp (theo đúng thứ tự) 6 tranh minh hoạ phóng to truyện *Ba lưỡi rìu* cùng phần lời dưới mỗi tranh, nói : *Đây là câu chuyện "Ba lưỡi rìu", gồm 6 sự việc chính gắn với 6 tranh minh hoạ. Mỗi tranh kể một sự việc.* (Nếu không có tranh to, yêu cầu HS quan sát tranh minh hoạ trong SGK.)

– Một HS đọc nội dung bài, đọc phần lời dưới mỗi tranh. Đọc giải nghĩa từ *tiểu phu*.

– HS cả lớp quan sát tranh, đọc thầm những câu gợi ý dưới tranh để nắm sơ lược cốt truyện, trả lời các câu hỏi sau :

+ *Truyện có mấy nhân vật ?* (Hai nhân vật : chàng tiểu phu và một cụ già chính là tiên ông.)

+ *Nội dung truyện nói về điều gì ?* (HS phát biểu. GV chốt lại : Chàng trai được tiên ông thử thách tính thật thà, trung thực qua những lưỡi rìu.)

– Sáu HS tiếp nối nhau, mỗi em nhìn một tranh, đọc câu dẫn giải dưới tranh.

– Hai HS dựa vào tranh và dẫn giải dưới tranh, thi kể lại cốt truyện *Ba lưỡi rìu*. Khi kể các em có thêm những từ ngữ của mình nhưng không nói quá chi tiết vì đây mới là cốt truyện.

Bài tập 2 (Phát triển ý nêu dưới mỗi tranh thành một đoạn văn kể chuyện.)

– Một HS đọc nội dung bài tập. Cả lớp đọc thầm.

– GV : Để phát triển ý (ghi dưới mỗi tranh *Ba lưới rìu*) thành một đoạn văn kể chuyện, các em cần quan sát kĩ từng tranh, hình dung nhân vật trong tranh đang làm gì, nói gì, ngoại hình của nhân vật thế nào, chiếc rìu trong tranh là rìu sắt, rìu vàng hay rìu bạc.

– GV hướng dẫn HS làm mẫu theo tranh 1 :

+ Cả lớp quan sát kĩ tranh 1, đọc gợi ý dưới tranh, suy nghĩ, trả lời các câu hỏi theo gợi ý a và b.

+ HS phát biểu ý kiến. GV nhận xét, chốt lại bằng cách dán bảng tờ phiếu đã trả lời câu hỏi :

• Nhân vật làm gì ?	Chàng tiểu phu đang đón củi thì lưới rìu bị văng xuống sông.
• Nhân vật nói gì ?	Chàng buồn bã nói : "Cả nhà ta chỉ trông vào lưới rìu này. Nay mất rìu thì sống thế nào đây !"
• Ngoại hình nhân vật	Chàng tiểu phu nghèo, ở trần, quần khăn mỏ rìu.
• Lưới rìu sắt	Lưới rìu bóng loáng.

– Một, hai HS giỏi nhìn phiếu, tập xây dựng đoạn văn. Cả lớp và GV nhận xét.

VD : + Có một chàng tiểu phu nghèo đang đón củi thì lưới rìu bị tuột khỏi cán, văng xuống sông. Chàng chán nản, nói : "Gia sản của ta chỉ có mỗi một lưới rìu sắt, nay lại mất thì biết kiếm ăn bằng gì đây ?".

+ Gần khu rừng nọ, có một chàng tiểu phu nghèo, gia sản ngoài một lưới rìu sắt chẳng có gì đáng giá. Sáng ấy, chàng vào rừng đón củi. Vừa chặt được mấy nhát thì lưới rìu gãy cán, văng xuống sông. Chàng tiểu phu buồn rầu, than : "Ta chỉ có mỗi lưới rìu để kiếm sống, nay rìu mất thì biết sống sao đây !"

– HS thực hành phát triển ý, xây dựng đoạn văn kể chuyện :

+ HS làm việc cá nhân. Các em quan sát lần lượt từng tranh 2, 3, 4, 5, 6, suy nghĩ, tìm ý cho các đoạn văn.

+ HS phát biểu ý kiến về từng tranh. Sau phát biểu của HS, GV dán bảng các phiếu về nội dung chính của từng đoạn văn :

Đoạn	Nhân vật làm gì ?	Nhân vật nói gì ?	Ngoại hình nhân vật	Lưới rìu vàng, bạc, sắt
2	Cụ già hiện lên.	Cụ hứa vớt rìu giúp chàng trai. Chàng chấp tay cảm ơn.	Cụ già râu tóc bạc phơ, vẻ mặt hiền từ.	
3	Cụ già vớt dưới sông lên một lưới rìu, đưa cho chàng trai. Chàng ngồi trên bờ, xoa tay.	Cụ bảo : "Lưới rìu của con đây". Chàng trai nói : "Đây không phải rìu của con".	Chàng trai vẻ mặt thật thà.	Lưới rìu vàng sáng loá.

4	Cụ già vớt lên một lưới rìu thứ hai. Chàng trai vẫn xoa tay.	Cụ hỏi : "Lưới rìu này là của con chứ ?". Chàng trai đáp : "Lưới rìu này cũng không phải của con".		Lưới rìu bạc sáng lấp lánh.
5	Cụ già vớt lên lưới rìu thứ ba, chỉ tay vào lưới rìu. Chàng trai giơ hai tay lên trời.	Cụ hỏi : "Lưới rìu này có phải của con không ?". Chàng trai mừng rỡ : "Đây mới đúng là rìu của con".	Chàng trai vẽ mặt hớn hờ.	Lưới rìu sắt.
6	Cụ già tặng chàng trai cả ba lưới rìu. Chàng chấp tay tạ ơn.	Cụ khen : "Con là người trung thực, thật thà. Ta tặng con cả ba lưới rìu". Chàng trai mừng rỡ nói : "Cháu cảm ơn cụ".	Cụ già vẽ hài lòng. Chàng trai vẽ mặt vui sướng.	

- HS kể chuyện theo cặp (nhóm), phát triển ý, xây dựng từng đoạn văn.
- Đại diện các nhóm thi kể từng đoạn, kể toàn truyện (liên kết các đoạn).

3. Củng cố, dặn dò

- GV yêu cầu 1 – 2 HS nhắc lại cách phát triển câu chuyện trong bài học :
 - + Quan sát tranh, đọc gợi ý trong tranh để nắm cốt truyện.
 - + Phát triển ý dưới mỗi tranh thành một đoạn truyện bằng cách cụ thể hoá hành động, lời nói, ngoại hình của nhân vật.
 - + Liên kết các đoạn thành câu chuyện hoàn chỉnh.
- GV nhận xét tiết học, biểu dương những HS xây dựng tốt đoạn văn. Khuyến khích HS về nhà viết lại câu chuyện đã kể ở lớp.